

Til kommunalbestyrelsen i samtlige kommuner

Afdeling for Folkeskole og
Internationale opgaver

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5302
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Information om håndtering af visse igangværende forsøg på folkeskoleområdet som følge af folkeskolereformen

18. marts 2014
Sags nr.:
037.14M.391

Undervisningsministeriet har gennem tiden godkendt en række forsøg på folkeskoleområdet inden for forskellige temaer.

Som følge af de ændringer i folkeskoleloven, der er foretaget med lov nr. 1640 af 26. december 2013 om ændring af lov om folkeskolen og forskellige andre love (Indførelse af en længere og mere varieret skoledag), kan en stor del af forsøgene videreføres som permanente lokale ordninger.

Formålet med dette brev er at informere kommunalbestyrelserne om, hvordan den enkelte kommune skal forholde sig i forhold til følgende igangværende forsøg:

1. Forsøg med fælles ledelse af flere folkeskoler
2. Forsøg med fælles ledelse af folkeskole og dagtilbud og fritidshjem (samdrift)
3. Forsøg med fælles ledelse af folkeskole og ungdomsskole
4. Forsøg med fælles ledelse af folke- og skolebibliotek (integrerede biblioteker)
5. Forsøg med skolestart
6. Forsøg med skolebestyrelser
7. Forsøg med heldagsskole
8. Forsøg med eliteidrætsklasser
9. Forsøg med valgfag

Se bilaget til dette brev for yderligere oplysninger om betydningen af de gennemførte ændringer af folkeskoleloven i forhold til de omhandlede forsøg.

Undervisningsministeriet vil senere vende tilbage med information i forhold til håndtering af andre igangværende forsøg fx vedr. kvalitetsrapporter, elevplaner, internationale udskolingslinjer, fagrække mv. Dette forventes at ske, efter at der er taget endelig stilling til det tredje lovforslag om folkeskolereformen.

Håndtering af igangværende forsøg, der bliver lovlige som følge af folkeskolereformen

Hvis den praksis, som en forsøgsgodkendelse fra Undervisningsministeriet har givet mulighed for at etablere, bliver lovlig som følge af ændringer i folkeskoleloven, er der ikke længere tale om forsøgsvirksomhed i henhold til folkeskolelovens forsøgsparagraf (lovens § 55, stk. 1).

Under hensyn hertil anser ministeriet forsøgsgodkendelsen for bortfaldet. Dette gælder også de af ministeriet fastsatte forsøgsvilkår, herunder fx om evaluering.

En videreførelse af den etablerede praksis som en permanent lokal ordening kan ske ved, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning herom.

Det tilføjes, at Undervisningsministeriet ikke stiller krav om, at de ophørte forsøg skal evalueres, idet de omhandlede forsøgsgodkendelser er bortfaldet, jf. foran. Hvis kommunen allerede har evalueret eller vælger alligevel at evaluere det tidligere forsøg, bedes evalueringen indsendt til Undervisningsministeriet, når evalueringen foreligger.

Håndtering af igangværende forsøg, der ikke bliver lovlige som følge af reformen

Hvis den praksis, som en forsøgsgodkendelse fra Undervisningsministeriet har givet mulighed for at etablere, ikke er omfattet af nye bestemmelser i folkeskoleloven, kan den pågældende forsøgspraksis alene videreføres i henhold til en gældende forsøgsgodkendelse fra ministeriet.

De her omhandlede forsøg kan således videreføres indtil udløbet af den godkendte forsøgsperiode og i øvrigt på de vilkår, som er angivet i ministeriets forsøgsgodkendelse til kommunen, herunder fx om evaluering af pågældende forsøg.

Særligt om igangværende forsøg, der kun bliver delvist lovlige som følge af reformen

I nogle tilfælde vil der formentlig være tale om, at en forsøgspraksis ikke fuldt ud kan videreføres som en permanent lokal ordening. Dette vil være tilfældet, hvis nogle af forsøgsaktiviteterne ikke er omfattet af nye bestemmelser i folkeskoleloven.

For sådanne forsøg gælder, at de af forsøgsaktiviteterne, der bliver lovlige som følge af de nye bestemmelser, kan fortsætte i overensstemmelse med de nye bestemmelser i folkeskoleloven.

De forsøgsaktiviteter, der ikke bliver lovlige, kan derimod alene videreføres i henhold til en gældende forsøgsgodkendelse fra ministeriet – dvs. indtil udløbet af den godkendte forsøgsperiode og i øvrigt på de vilkår, der er fastsat i ministeriets forsøgsgodkendelse til kommunen, herunder fx om evaluering af pågældende forsøg.

Da erfaringerne fra disse forsøg ofte hænger sammen med både aktiviteter, som bliver lovlige, og aktiviteter, der alene kan fortsætte som forsøg, skal Undervisningsministeriet anmode kommunerne om, at der fortsat sker en evaluering af det samlede forsøg som angivet i ministeriets forsøgsgodkendelse.

Underretning af Undervisningsministeriet mv.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at kommunen og dens folkeskoler overholder folkeskolelovgivningen. Kommunalbestyrelserne skal derfor vurdere, i hvilket omfang igangværende forsøg i kommunen bliver lovlige som følge af nye bestemmelser i folkeskoleloven og derfor helt eller delvist kan videreføres som permanente lokale ordninger.

Undervisningsministeriet skal anmode om, at kommunalbestyrelserne giver Undervisningsministeriet oplysning om,

- hvilke af kommunens igangværende forsøg der helt ophører som forsøg,
- hvilke af kommunens igangværende forsøg der i det hele videreføres som forsøg i henhold til ministeriets forsøgsgodkendelse, og
- hvilke af kommunens igangværende forsøg der alene ophører delvist som forsøg, herunder om hvilke elementer af de enkelte forsøg der videreføres som forsøg i henhold til en forsøgsgodkendelse fra ministeriet.

Kommunerne bedes angive ministeriets sagsnr. på de enkelte forsøgsgodkendelser.

Kommunalbestyrelserne skal for så vidt angår forsøg, der helt eller delvist videreføres som forsøg, være særlig opmærksomme på, hvornår den godkendte forsøgsperiode for de enkelte forsøg udløber i henhold til Undervisningsministeriets forsøgsgodkendelse.

Hvis forsøgsperioden udløber med udgangen af indeværende skoleår 2013/14, og forsøget ønskes videreført, skal kommunalbestyrelsen indgive en begrundet ansøgning til ministeriet om at få forlænget den gældende forsøgsgodkendelse. Ministeriet vil herefter tage stilling til, i hvilket omfang og på hvilke vilkår ansøgninger om forlængelse af forsøg kan godkendes.

For en ordens skyld skal det dog allerede nu bemærkes, at forsøg i forhold til de temaer, der er taget politisk stilling til som led i folkeskolereformen, eller som der i forvejen er indhentet mange forsøgserfaringer med, som udgangspunkt ikke umiddelbart kan forventes forlænget.

Undervisningsministeriet skal anmode om, at underretningen fra kommunerne om ovenstående **er ministeriet i hænde senest den 7. maj 2014.**

Underretning bedes sendt til fuldmægtig i Ressourcecenter for Folkeskolen, Søren Christensen på soren.christensen@uvm.dk.

Hvis en kommune er i tvivl om, hvorvidt et konkret forsøg bliver lovligt, bistår Undervisningsministeriet gerne med en afklaring heraf. Spørgsmål herom rettes til fuldmægtig Mette Ploug Krølner på mekro1@uvm.dk eller 3392 5417.

Med venlig hilsen

Ole Hvilsom Larsen

Kontorchef

Direkte tlf. 3392 5213

Ole.Hvilsom.Larsen@uvm.dk

Bilag

Uddybning af ændringer som følge af lov nr. 1640 af 26. december 2013 i forhold til de i brevet omhandlede forsøgstemaer

1. Fælles ledelse af flere folkeskoler

Tidligere bestemmelser

Efter den tidligere gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 24, stk. 3, kan kommunalbestyrelsen for at sikre en hensigtsmæssig skolestruktur, efter indstilling fra skolebestyrelserne beslutte, at en eller flere små skoler og en større skole eller to eller flere små skoler har fælles skoleleder og eventuelt fælles skolebestyrelse med hver sit skoledistrikt. Ved små skoler forstås efter den tidligere gældende bestemmelse små skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 150 elever og med beliggenhed i et byområde med ikke over 900 indbyggere.

Undervisningsministeriet har godkendt et antal forsøg med fælles ledelse af flere større folkeskoler, dvs. hvor der er mere end én skole med over 150 elever uden beliggenhedskrav. Mange af forsøgsgodkendelserne udløber med udgangen af indeværende skoleår 2013/14.

Nye bestemmelser pr. 1. januar 2014

Med den nye affattelse af § 24, stk. 3, er definitionen på små skoler ændret, så der ved små skoler fremover forstås skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 300 elever. Endvidere er kravet om beliggenhed i et byområde med ikke over 900 indbyggere ophævet.

Kommunalbestyrelsens beslutning om fælles ledelse forudsætter, at de berørte skolebestyrelser forinden har afgivet udtalelse om kommunalbestyrelsens påtænkte beslutning. Kommunalbestyrelsen er som hidtil ikke bundet af skolebestyrelsernes udtalelse herom.

Igangværende forsøg med fælles ledelse af flere større folkeskoler, hvor ingen eller højst én af skolerne har over 300 elever, kan, hvis dette ønskes, videreføres som permanente lokale ordninger, ved at kommunalbestyrelsen træffer beslutning herom.

Der henvises i øvrigt til folkeskolelovens § 24, stk. 3, som affattet ved § 1, nr. 55-57, i lov nr. 1640 af 26. december 2013, og bemærkningerne hertil i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

2. Fælles ledelse af folkeskole og dagtilbud og fritidshjem (samdrift)

Tidligere bestemmelser

Efter den tidligere gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 24 a kan kommunalbestyrelsen efter indstilling fra skolebestyrelsen og forældrebe-

styrelsen i et kommunalt dagtilbud eller fritidshjem oprettet i henhold til dagtilbudsloven godkende, at en lille folkeskole med eventuel skolefritidsordning og et dagtilbud eller fritidshjem har fælles leder og fælles bestyrelse (samdrift). Ved en lille skole forstås efter den tidligere gældende bestemmelse små skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 150 elever og med beliggenhed i et byområde med ikke over 900 indbyggere. Bestemmelsen har været fortolket således, at den finder analog anvendelse på små afdelinger af en skole.

Ifølge bekendtgørelse nr. 802 af 13. juli 2004 om fælles ledelse for folkeskoler og kommunale dagtilbud i landdistrikter m.v. (Samdrevne institutioner) forudsætter kommunalbestyrelsens godkendelse af samdrift en forudgående positiv udtalelse fra skolebestyrelsen og forældrebestyrelsen ved dagtilbuddet.

Undervisningsministeriet har godkendt et antal forsøg med fælles ledelse af skoler og dagtilbud i tilfælde, hvor vedkommende skole har over 150 elever uden beliggenhedskrav. Mange af forsøgsgodkendelserne udløber med udgangen af indeværende skoleår 2013/14.

Nye bestemmelser pr. 1. januar 2014

Med den nye affattelse af § 24 a (stk. 1) er definitionen på små skoler ændret, så der ved små skoler fremover forstås skoler i landdistrikter eller skoler med normalt ikke over 300 elever. Endvidere er kravet om beliggenhed i et byområde med ikke over 900 indbyggere ophævet.

I forhold til skoler med flere lokale undervisningssteder (afdelingsstruktur) fremgår det nu udtrykkeligt af bestemmelsen, at § 24 a finder anvendelse på små afdelinger af en skole. Det betyder, at i de tilfælde, hvor en afdeling af en skole opfylder de samme krav, som stilles til små skoler, kan skolen indgå i samdrift med et dagtilbud eller et fritidshjem. Skolens leder og skolens bestyrelse vil i så fald være fælles for folkeskolen og dagtilbuddet eller fritidshjemmet, og det daglige samarbejde vil finde sted på den pågældende lille afdeling.

Kommunalbestyrelsens beslutning om fælles ledelse forudsætter, at de berørte skolebestyrelser og forældrebestyrelser forinden har afgivet udtalelse om kommunalbestyrelsens påtænkte beslutning. Kommunalbestyrelsen er som noget nyt ikke bundet af bestyrelsernes udtalelser.

Igangværende forsøg med fælles ledelse af større skoler og dagtilbud, hvor ingen af skolerne har over 300 elever, kan, hvis dette ønskes, videreføres som permanente lokale ordninger, ved at kommunalbestyrelsen træffer beslutning herom.

Der henvises i øvrigt til folkeskolelovens § 24 a, som affattet ved § 1, nr. 58, i lov nr. 1640 af 26. december 2013, og bemærkningerne hertil i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

3. Fælles ledelse af folkeskole og ungdomsskole

Tidligere bestemmelser

Den hidtil gældende folkeskolelov indeholder ikke bestemmelser, efter hvilke der lokalt kan træffes beslutning om at etablere fælles ledelse af en folkeskole og en ungdomsskole.

Undervisningsministeriet har godkendt et antal forsøg med fælles ledelse af 10. klassecentre og ungdomsskole. Enkelte af forsøgsgodkendelserne udløber med udgangen af indeværende skoleår 2013/14.

Nye bestemmelser pr. 1. januar 2014

Med indsættelse af den nye § 24 b (stk. 1) i folkeskoleloven har kommunalbestyrelsen fået hjemmel til at træffe beslutning om, at en folkeskole og en ungdomsskole skal have fælles leder og fælles bestyrelse. Beslutning træffes efter indhentet udtalelse fra de berørte skolebestyrelser og ungdomsskolebestyrelser. Kommunalbestyrelsen er ikke bundet af bestyrelsernes udtalelser.

Igangværende forsøg med fælles ledelse af skoler og ungdomsskoler kan, hvis dette ønskes, videreføres som permanente lokale ordninger i overensstemmelse med § 24 b, ved at kommunalbestyrelsen træffer beslutning herom.

Der henvises i øvrigt til folkeskolelovens § 24 b, som affattet ved § 1, nr. 58, i lov nr. 1640 af 26. december 2013, og bemærkningerne hertil i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

4. Fælles ledelse af folke- og skolebibliotek (integrerede biblioteker)

Tidligere bestemmelser

Den hidtil gældende folkeskolelov indeholder ikke bestemmelser, efter hvilke der lokalt kan træffes beslutning om at etablere fælles ledelse af et skolebibliotek og et folkebibliotek eller en filial heraf. Ifølge bekendtgørelse nr. 174 af 13. marts 1995 om skolebiblioteker i folkeskolen skal der til skolebiblioteket knyttes lærere ved skolen, der har gennemgået uddannelse til skolebibliotekar eller har forpligtet sig hertil eller på anden måde har tilegnet sig de kvalifikationer, som skolebiblioteksfunktionerne forudsætter.

Undervisningsministeriet har godkendt et antal forsøg med fælles ledelse af folke- og skolebibliotek. Mange af forsøgsgodkendelserne udløber med udgangen af indeværende skoleår 2013/14.

Nye bestemmelser pr. 1. august 2014

Kvalifikationskravene til medarbejdere, der varetager skolebibliotekets funktioner, ophæves i forbindelse med folkeskolereformen.

Samtidig ophæves den særskilte forsøgshjemmel i folkeskolelovens § 55, stk. 2, hvorefter undervisningsministeren for at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde i forbindelse med udvidet samarbejde mellem folkebiblioteket og skolebiblioteket tillige kan fravige bestemmelserne i kapitel 4 om almindelige uddannelseskrav til skolens undervisende personale. Med ophævelsen af kvalifikationskravene til medarbejdere, der varetager skolebibliotekets funktioner, er der ikke længere behov for en særskilt forsøgshjemmel i forhold til udvidet samarbejde mellem folkebibliotek og skolebibliotek, hvorfor den ophæves.

Herudover videreføres den hidtil gældende retstilstand uændret. Der er således i forbindelse med folkeskolereformen ikke blevet indsat bestemmelser i folkeskoleloven, hvorefter der lokalt kan træffes beslutning om at etablere kombinerede biblioteker.

Igangværende forsøg med kombinerede biblioteker kan herefter ikke videreføres som permanente lokale ordninger. Da forsøgsperioden i henhold til de foreliggende forsøgsgodkendelser i mange tilfælde udløber med udgangen af indeværende skoleår 2013/14, kan forsøgene kun videreføres, hvis forsøgsgodkendelsen forlænges af Undervisningsministeriet.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 104, i lov nr. 1640 af 26. december 2013, og bemærkningerne hertil i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

5. Forsøg med skolestart

Tidligere bestemmelser

Efter den hidtil gældende folkeskolelovs § 28, stk. 1, er der krav om læreruddannelse for at kunne varetage undervisningen i 1.-10. klasse. Der kan dog ansættes personer med særlige kvalifikationer til at undervise i enkelte fag inden for folkeskolens fagkreds (faglærere), hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at den pågældendes kvalifikationer er tilstrækkelige til at kunne undervise i det/de konkrete fag, jf. lovens § 28, stk. 2. De pågældende kan kun undervise i det eller de fag, som de særlige kvalifikationer relaterer sig til.

Børnehaveklassens undervisning skal efter den hidtil gældende § 29 varetages af pædagoguddannede medarbejdere.

For at styrke sammenhængen mellem undervisningen i børnehaveklassen og grundskolens første klasser kan såvel læreruddannede som pædagog-

uddannede undervise fra børnehaveklasse til og med 2. klasse i forbindelse med den samordnede indskoling, jf. folkeskolelovens § 25, stk. 3.

Undervisningsministeriet har godkendt et betydeligt antal forsøg med skolestart, som har givet mulighed for at udvide de læreruddannedes og de pædagoguddannedes samarbejdsflader i forhold til undervisningen ud over mulighederne efter den samordnede indskoling. I skolestartforsøgene har pædagoguddannede således i et vist omfang kunnet varetage undervisningsopgaver fra 1.-3. klassetrin i samarbejde med lærerne.

Der er endvidere godkendt forsøg med aldersintegrerede klasser til og med 3. klassetrin. Efter den tidligere gældende folkeskolelov kan aldersintegrerede klasser alene omfatte til og med 2. klassetrin.

Forsøgsgodkendelserne udløber med udgangen af indeværende skoleår 2013/14.

Nye bestemmelser pr. 1. august 2014

Af den nye affattelse af folkeskolelovens bestemmelser om kvalifikationskrav i folkeskolen (lovens kapitel 4) fremgår det, at forskellige medarbejdergrupper kan varetage forskellige opgaver i den længere og varierede skoledag. Som noget nyt fremgår det, at pædagoguddannede i indskolingen kan varetage afgrænsede undervisningsopgaver inden for deres kompetence og de pågældendes kvalifikationer i øvrigt.

Igangværende forsøg med det udvidede lærer-pædagog-samarbejde, der har fundet sted som led i skolestartforsøgene, herunder de undervisningsopgaver, som pædagogerne selvstændigt har varetaget, kan dermed videreføres som permanente lokale ordninger.

Dog skal det bemærkes, at det fremgår udtrykkeligt af forarbejderne til lovændringerne (lovforslag nr. L 51, bemærkningerne til § 1, nr. 69), at betingelsen ”*afgrænsede undervisningsopgaver*” indebærer, at en pædagog ikke længere kan varetage undervisningen i et helt fag gennem et helt skoleår. De elementer af igangværende skolestartforsøg, der indebærer, at en pædagog varetager undervisningen i et helt fag gennem et helt skoleår, kan ikke videreføres og skal således bringes til ophør med udgangen af indeværende skoleår.

Samtidig ophæves den særskilte forsøgshjemmel i folkeskolens § 55, stk. 2, hvorefter undervisningsministeren for at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde i forbindelse med elevernes skolestart tillige kan fravige bestemmelserne i kapitel 4 om almindelige uddannelseskrav til skolens undervisende personale. Det er herefter ikke længere muligt at få godkendt forsøg, i hvilke der indgår en fravigelse af lovens almindelige kvalifikationskrav. Med ændringen af kvalifikationskravene i

forhold til pædagogers varetagelse af undervisning i indskolingen er der ikke længere behov for en særskilt forsøgshjemmel i forhold til udvidet lærer-pædagog-samarbejde, hvorfor den ophæves.

Tilsvarende kan forsøg med aldersintegrerede klasser til og med 3. klassetrin videreføres som permanente lokale ordninger ved, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning herom, idet anvendelsesområdet for aldersintegrerede klasser er udvidet til også at omfatte 3. klassetrin.

Ministeriet anser samtlige godkendelser af skolestartsforsøg for bortfaldet. En videreførelse af de aktiviteter, der har fundet sted som led i skolestartforsøgene, kan ske i overensstemmelse med de nye bestemmelser i folkeskoleloven herom.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 61, 65-70 og 104, i lov nr. 1640 af 26. december 2013, og bemærkningerne hertil i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

6. Forsøg med skolebestyrelser

Tidligere bestemmelser

Efter den hidtil gældende folkeskolelovs § 42 består en skolebestyrelse af 5 eller 7 repræsentanter for forældrene, 2 repræsentanter for lærerne og de øvrige medarbejdere og 2 repræsentanter for eleverne valgt af og blandt skolens elever.

Forældrerepræsentanterne vælges af og blandt alle valgbare og stemmeberettigede forældre på skolen. Det har derfor ikke været muligt i tilfælde, hvor skolen har flere lokale undervisningssteder (afdelingsstruktur), at sikre, at der blev valgt forældrerepræsentanter ind i skolebestyrelsen fra alle afdelinger af skolen. Valghandlingen er hidtil sket efter de af Undervisningsministeriet fastsatte detaljerede regler herom i skolebestyrelsesbekendtgørelsen.

Forældrerepræsentanternes funktionsperiode er fire år. Dette kan dog fraviges på 10. klassecentre.

Skolens leder og dennes stedfortræder varetager bestyrelsens sekretærfunktioner og deltager i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Undervisningsministeriet har godkendt forskellige forsøg med skolebestyrelser. Nogle af forsøgsgodkendelserne udløber med udgangen af indeværende skoleår 2013/14.

Nye bestemmelser pr. 1. januar 2014

Sammensætning

Med den nye affattelse af § 42 har kommunalbestyrelsen fået kompetence til at træffe beslutning om skolebestyrelsens sammensætning efter indhentet udtalelse fra de berørte skolebestyrelser. Kommunalbestyrelsen er ikke bundet af skolebestyrelsens udtalelse, men folkeskoleloven indeholder nogle betingelser til sammensætningen, herunder helt grundlæggende at skolebestyrelsen skal bestå af et flertal af repræsentanter for forældrene valgt af og blandt personer, der har forældremyndigheden over børn, som er indskrevet på skolen.

Formanden i skolebestyrelsen skal som hidtil vælges blandt forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen.

Det er endvidere en betingelse, at der skal være forældrerepræsentation for specialklasserne, hvis skolen omfatter specialklasser på mindst 3 klassetrin.

Som noget nyt skal vælges mindst 1 repræsentant for hver afdeling, hvis skolen har undervisning på flere lokale undervisningssteder/matrikler (afdelingsstruktur). Ved fælles ledelse mellem flere folkeskoler vælges mindst 1 repræsentant fra hver af de deltagende skoler.

Der er ikke noget til hinder for, at kommunalbestyrelsen beslutter, at fx mindst én af forældrerepræsentanterne skal vælges blandt forældre med børn i skolefritidsordningen.

Der skal vælges mindst 2 medarbejderrepræsentanter. Kommunalbestyrelsen har mulighed for at øge antallet af medarbejderrepræsentanter til flere end 2, så der fx kan vælges medarbejderrepræsentanter for alle afdelinger af en skole. Ved fælles ledelse mellem flere skoler vil kommunalbestyrelsen i øvrigt kunne beslutte, at der skal vælges medarbejderrepræsentanter fra hver af de deltagende skoler.

Der skal også vælges mindst 2 elevrepræsentanter, herunder mindst 1 elevrepræsentant for hver afdeling, hvis skolen har undervisning på flere lokale undervisningssteder. Ved fælles ledelse skal der vælges mindst 1 elevrepræsentant fra hver af de deltagende skoler. Kommunalbestyrelsen har mulighed for at øge antallet af elevrepræsentanter til flere end 2, så der fx kan vælges elevrepræsentanter for alle afdelinger af en skole.

Endelig kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om, at der skal være op til to eksterne repræsentanter i skolebestyrelsen fra det lokale erhvervsliv, ungdomsuddannelsesinstitutioner og foreninger mv. Disse repræsentanter har stemmeret. Det er op til kommunalbestyrelsens beslutning, hvordan valg af disse repræsentanter skal ske.

Ved nyoprettede skoler vil det ikke være muligt at høre skolebestyrelsen om skolebestyrelsens sammensætning, og kommunalbestyrelsen må derfor sammensætte en hensigtsmæssig skolebestyrelse uden høring. Hvis der nedlægges skoler med henblik på oprettelse af en ny skole (fx i de nedlagte skolars tidligere bygninger), vil det ofte være hensigtsmæssigt at høre skolebestyrelserne på de nedlagte skoler.

Der henvises i øvrigt til folkeskolelovens § 42 samt § 1, nr. 81-82, i lov nr. 1640 af 26. december 2013 med tilhørende bemærkninger i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

Funktionsperiode

Forældrerepræsentanternes funktionsperiode er stadig 4 år, og det er fortsat muligt at fravige dette på 10. klassecentre. Men kommunalbestyrelsen kan som noget nyt beslutte, at valgperioden er 2 år for forældrerepræsentanter ved skoler og afdelinger af skoler, der alene har 7. klasse og højere klassetrin.

Skoler med afdelingsstruktur er skoler med undervisning på forskellige matrikler. En afdeling af en skole er således én af de matrikler, som skolen har undervisning på.

Der henvises i øvrigt til folkeskolelovens § 42, stk. 9 og 12, samt § 1, nr. 86, i lov nr. 1640 af 26. december 2013 med tilhørende bemærkninger i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

Deltagelse fra SFO-leder, afdelingsledere m.v.

Det er fortsat skolens leder og dennes stedfortræder, der varetager sekretærfunktionerne for skolebestyrelsen og i den egenskab deltager i skolebestyrelsens møder (uden stemmeret).

Som noget nyt kan kommunalbestyrelsen beslutte, at de daglige ledere af lokale undervisningssteder (afdelingsstruktur) af skolen og af skolens skolefritidsordning kan deltage i skolebestyrelsens møder (ligeledes uden stemmeret). Kommunalbestyrelsen kan også beslutte, at en eventuel daglig leder af et dagtilbud eller fritidshjem og en ungdomsskole, som har fælles ledelse med vedkommende folkeskole, kan deltage i skolebestyrelsens møder uden stemmeret.

Der henvises i øvrigt til folkeskolelovens § 42, stk. 7, samt § 1, nr. 83, i lov nr. 1640 af 26. december 2013 med tilhørende bemærkninger i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

Valgregler

Som noget nyt er det kommunalbestyrelsen, der efter godkendelse af de berørte skolebestyrelser fastsætter reglerne om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelsen.

Det fremgår af skolebestyrelsesbekendtgørelsen, at reglerne bl.a. skal vedrøre:

- 1) hvem der har ansvaret for gennemførelsen af valget,
- 2) valgtidspunkt,
- 3) afstemning herunder muligheden for elektronisk afstemning,
- 4) muligheden for fredsvalg,
- 5) opgørelse af valget,
- 6) klager over valget,
- 7) skolebestyrelsens konstituering og tiltræden,
- 8) suppleringsvalg og
- 9) bekendtgørelsen af valgets resultater.

Der henvises i øvrigt til bekendtgørelse nr. 28 af 14. januar 2014 om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelser i folkeskolen og om vederlag til forældre- og elevrepræsentanter i skolebestyrelser i folkeskolen (skolebestyrelsesbekendtgørelsen) samt folkeskolelovens § 43, stk. 1, og § 1, nr. 87, i lov nr. 1640 af 26. december 2013 med tilhørende bemærkninger i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

7. Forsøg med heldagsskole

Tidligere bestemmelser

Efter den tidligere bestemmelse i folkeskolelovens § 16, stk. 3, 2. pkt., må den højeste daglige undervisningstid for børnehaveklassen og 1.-3. klassetrin ikke overstige 7 timer, bortset fra ved særlige arrangementer.

Undervisningsministeriet har godkendt forsøg med heldagsskoler, hvilket har givet mulighed for at udvide undervisningstiden i indskoling ud over de 7 timer. Nogle af forsøgsgodkendelserne har givet mulighed for friere rammer for brug af holddannelse efter folkeskolelovens § 25, stk. 4-6, samt mulighed for at undlade at opkræve forældrebetaling for skolefritidsordning efter lovens § 50, stk. 2, 1. pkt.

Nye bestemmelser pr. 1. august 2014

Løft for undervisningstiden

Ifølge den ny timetalsmodel må undervisningstidens samlede varighed i et skoleår ikke overstige 1.400 timer (dog undtagen for elever, der vælger mere end et valgfag). Undervisningstimerne opgøres fortsat i klokketimer, ligesom pauser uændret indgår i den samlede undervisningstid.

Som noget nyt omfatter løftet over undervisningstiden alle grundskolens klassetrin. Undervisningsministeriet kan for bestemte skoler på baggrund

af en pædagogisk begrundet ansøgning godkende, at undervisningstiden overstiger 1.400 timer, jf. folkeskolelovens § 14 b, stk. 4. Bestemmelsen indebærer, at ministeriet kan give bestemte skoler adgang til at overstige loftet på 1.400 timer, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at der herved kan opnås væsentlige pædagogiske fordele, og i øvrigt på betingelse af, at omfanget og karakteren af undervisningen tilrettelægges henover skoledagen med respekt for elevernes alder og modenhed. Godkendelsen gives således, hvis der foreligger en pædagogisk begrundet ansøgning.

Dog skal det bemærkes, at det fremgår udtrykkeligt af forarbejderne til lovændringerne (lovforslag nr. L 51, bemærkningerne til § 8, stk. 5), at ”§ 14 b, stk. 4, vedrører skoler, som pr. 1. august 2014 af pædagogiske grunde ønsker at fravige loftet over den samlede undervisningstid. Disse heldagsskoler vil ikke skulle leve op til kravet om, at lektiehjælp og faglig fordybelse er frivillig for eleverne at deltage i og skal placeres om eftermiddagen i ydertimerne”. Og videre hedder det i næste afsnit a.st.: ”Det bemærkes, at heldagsskoler, som allerede efter de gældende regler har opnået forsøgsgodkendelse fra Undervisningsministeriet til at fravige det eksisterende loft over undervisningstiden for de mindste klasser, også vil blive betragtet som undtaget fra det foreslåede loft over undervisningstiden. Dermed skal disse skoler – ligesom evt. kommende heldagsskoler – heller ikke leve op til kravet om, at lektiehjælp og faglig fordybelse er frivillig og skal placeres om eftermiddagen i ydertimerne”.

Ministeriet anser samtlige godkendelser af heldagsskoleforsøg for bortfaldet, idet der ikke længere er tale om forsøg, jf. dog om holddannelse og forældrebetaling nedenfor. Desuden kræver en videreførelse af de igangværende heldagsskoler ikke særskilt godkendelse af ministeriet i henhold til folkeskolelovens § 14 b, stk. 4, jf. de ovenfor citerede lovbetragtninger.

Igangværende forsøg kan således fortsætte som permanente lokale ordninger, ved at kommunalbestyrelsen træffer beslutning herom, som anført, jf. dog om holddannelse og forældrebetaling nedenfor.

For så vidt angår nye heldagsskoler skal kommunerne ansøge ministeriet om adgang til at overstige timetalloftet, jf. ovenfor.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 33, i lov nr. 1640 af 26. december 2013 og bemærkningerne herom i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

Holddannelse

Med den nye affattelse af bestemmelserne om holddannelse er der sket en lempelse af betingelserne for brug af holddannelse.

Det er ministeriets umiddelbare vurdering, at de fleste heldagsskoleforsøg med holddannelse kan videreføres inden for rammerne af de nye bestemmelser i folkeskoleloven herom.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 62, i lov nr. 1640 af 26. december 2013 og bemærkningerne herom i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

Betaling for skolefritidsordning

Den hidtil gældende retstilstand videreføres uændret, og kommunalbestyrelserne er således fortsat forpligtet til at opkræve betaling af forældre til børn, der er optaget i en skolefritidsordning. Dette gælder også heldagsskolelærers undladelse af at opkræve forældrebetaling for skolefritidsordning. Som følge heraf kan et sådant element af heldagsskoleforsøgene alene videreføres, hvis dette ønskes, efter indhentet godkendelse i Undervisningsministeriet.

8. Forsøg med eliteidrætsklasser

Tidligere bestemmelser

Den tidligere gældende folkeskolelovgivning indeholder ikke hjemmel til at oprette særlige eliteidrætsklasser, hvor der sker optagelse af elever på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau. Folkeskolelovens bestemmelser om frit skolevalg og klassedannelse, herunder princippet om den udelte enhedsskole, indebærer, at børn har ret til at blive optaget i en hvilken som helst folkeskole, de måtte ønske, hvis der er ledige pladser. Hvis der er flere ansøgere til en skole end ledige pladser, skal de ledige pladser fordeles mellem ansøgerne efter objektive kriterier, som på forhånd er fastsat af kommunalbestyrelsen. Optagelse kan ikke afslås på baggrund af en subjektiv (pædagogisk) vurdering eller optagelsesprøve eller lignende. Opdeling i klasser af elever efter standpunkt, evner og øvrige forudsætninger må ikke finde sted.

For at give elever med talent inden for en idrætsgren mulighed for at kombinere elitetræning og skolegang på en hensigtsmæssig måde har Undervisningsministeriet godkendt forsøg med optagelseskrav til eliteidrætsklasser i en række kommuner. De deltagende skoler har på baggrund heraf kunnet optage og inddele elever i eliteidrætsklasser på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau.

Nye bestemmelser pr. 1. august 2014

I forbindelse med folkereformen er der blevet indsat en bestemmelse i folkeskoleloven, hvorefter det er muligt at oprette særlige eliteidrætsklasser i 7.-10. klasse, til hvilke optagelse af elever, uanset bestemmelserne om klassedannelse og frit valg, kan ske på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau.

Ministeriet anser samtlige godkendelser af forsøg med eliteidrætsklasser for bortfaldet. En videreførelse af eliteidrætsklasserne kan ske i overensstemmelse med de nye bestemmelser i folkeskoleloven herom.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 61, i lov nr. 1640 af 26. december 2013 og bemærkningerne herom i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.

9. Forsøg med valgfag

Tidligere bestemmelser

Efter de hidtil gældende bestemmelser i folkeskolelovens § 9 har eleverne mulighed for at vælge nogle bestemte valgfag på 8. og 9. klassetrin. Eleverne er ikke forpligtet til at vælge et valgfag, men det er obligatorisk for eleverne at vælge enten et tilbudsfag eller et valgfag, jf. folkeskolelovens § 9, stk. 7.

En klasse kan ikke ombrydes på grundlag af elevernes valg af valgfag og tilbudsfag, jf. folkeskolelovens § 25, stk. 2, 3. pkt.

Langt de fleste valgfag har hidtil været 1-årige, hvilket vil sige, at eleverne vælger faget for et år ad gangen. Undtagelsen herfor er tysk og fransk som valgfag, der løber over 2 år. Tysk og fransk vælges således af eleverne på 8. klassetrin og planlægges med faglige mål og progression baseret på 2 skoleårs undervisning.

Undervisningsministeriet har godkendt forskellige forsøg med valgfag, herunder bl.a. forsøg med valgfag fra 7. klasse og med andre valgfag end de i loven beskrevne.

Nye bestemmelser pr. 1. august 2014

Efter de nye bestemmelser i folkeskolelovens § 9 fremrykkes valgfag fra 8. klasse til 7. klasse med to egentlige lektioner som vejledende timetal, og valgfag gøres samtidig obligatorisk. Eleverne fra 7. klasse får således mulighed for at vælge de samme valgfag, som i dag kan vælges fra 8. klasse.

Derudover gives der mulighed for at foretage ny klassesdeling på grundlag af valget af fag. Det giver kommunerne bedre mulighed for at arbejde med udskolingslinjer, herunder profillinjer, og toninger af udskolingen.

Valgfag er fremover 1-årige med undtagelse af håndværk og design og madkundskab, der bliver 2-årige, samt tysk og fransk, der vil være 3-årige. Kommunerne har mulighed for at udbyde valgfag over længere forløb end udgangspunktet med henblik på oprettelse af udskolingslinjer m.v.

Kommunalbestyrelsen kan godkende, at der tilbydes undervisning i valgfag, der ligger ud over de valgfag, der findes Fælles Mål for, og som ikke nødvendigvis er hverken praktisk eller kunstnerisk betonede fag.

Der udarbejdes som led i arbejdet med præciseringen og forenklingen af Fælles Mål et koncept for etableringen af nye valgfag i kommunerne. Det

vil være i form af standarder for, hvordan mål og indhold for faget skal beskrives, som kommunerne skal følge ved indførelsen af nye valgfag.

Kommuner og skoler får endvidere mulighed for som valgfag at udbyde de fag, der i dag er mulighed for at udbyde på 10. klassetrin, jf. folkeskolelovens § 19 d, stk. 4, nr. 5-12, og som der allerede er udarbejdet Fælles Mål for. Det drejer sig bl.a. om fag som ”Produktudvikling og formgivning”, ”Iværksætter” og ”Teknologi og kommunikation”.

Der henvises i øvrigt til § 1, nr. 16-19, i lov nr. 1640 af 26. december 2013 og bemærkningerne hertil i lovforslag nr. L 51 af 31. oktober 2013.